

Jasangarritasuna eta Osasuna: gizarte- eta lan- ingurune erakargarria

Uzt. 21 2022

Kod. O16-22

Mod.:

Online zuzenean Aurrez aurrekoan

Edizioa

2022

Jarduera mota

Uda Ikastaroa

Data

Uzt. 21 2022

Kokalekua

Miramar Jauregia

Hizkuntzak

Gaztelera

Balio akademikoa

10 ordu

Antolakuntza Batzordea

Fundación
BBVA

Azalpena

Uda Ikastaro hau Euskadiko Elikaduraren eta Egurrazen Balio Katearen Laneko Segurtasun eta Osasunerako Estrategia Sektorialaren (2019-2025) esparruan kokatzen da, eta OSALAN (Segurtasun eta Osasunaren Euskal Institutua) erakunde autonomoak prestatu eta bultzatu du, sektorearen, lan eta gizartearen eta teknologiaren arloko hainbat eragileren laguntzaz, eta ikastaroarekin bat egin du ere Ekonomiaren Grapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailak (Nekazaritza, Arrantza eta Elikagaien Politika Arloa eta Portuak eta Itsas Gaiak Arloa), segurtasun eta osasun aldagaiak Euskadiko garapen erronka eta estrategietan sartzearen alde egiten baitu; oraingo honetan, bere arloak sartu ditu motor eta kolaboratzaile nagusi gisa, Estrategiaren helburuak, helmugak eta ikuspegi bateratua lortzeko.

Gure garai honen ezaugarri nagusiak aldaketa eta abiadura dira. Zaila da jakitea etorkizunean zer agertoki izango ditugun, baina tresnak diseinatu ditzakegu eta diseinatu behar ditugu, adi egoten eta politikak eta jarduerak ezartzen lagunduko digutenak, arrisku egoera berriei eraginkortasunez aurre egiteko. Gizarteak, tradizioz, arriskuak gainditu behar izan ditu bizirik irauteko, eta hori lortu da, hain zuzen, gure bizimodua irauli zuten teknologia eta industria prozesuak iritsi zirelako, batez ere komunitateen sostengua lortzeko. Lehen sektorea segurtasun eta arriskuen prebentzioaren kontzeptuei lotuta egon da bere historia osoan, gizateriak bere oinarrizko beharrak asetzeko hornigaiak lortzen ikasi zuenetik.

Teknologia eta industria aldaketa, laneko prozesuen aldaketa dakarrena, garrantzitsua izan da beti lehen sektorean eta harekin lotura zuzena duten sektoreetan, hala nola nekazaritza eta elikadura industriak eta gastronomia, bai eta egurrazen eraldatzaleak ere. Teknologia berriek zeharo baldintzatutako orainaldian, aldaketak ematen ari dira gure bizimoduan eta laneko ingurunean, eta horrekin batera, arrisku berriak agertzen, eta lehengoak aldatzen ari dira, eta, beraz, beste era batera kudeatu behar dira. Arriskuaren Gizartea izenekoan bizi gara, eta tresnak eduki behar ditugu, une bakoitzean arriskuak identifikatzeko, kudeatzeko eta horien aurrean eraginkortasunez eta zehaztasunez jarduteko.

Berriro ere heldu behar diogu laneko arriskuen prebentzioaren egoerari lehen sektorean eta haren erronka berrietan, haren karakterizazioa, teknikak, prozesuak eta praktikak, eta eboluzioa abiapuntutzat hartuta, eta prospektibak egiteko gai izan behar dugu aldaketaren bultzatzaleak aintzat hartuta, gaur egun sektorean prebentzio ekintzaren printzipioak identifikatzeko, horien inguruan gogoeta egiteko eta adosteko.

Gure inguruan gertatzen ari diren alderdi kritiko guztiak eta horiek gizartean, bai gizartearen bzikidetza ereduan bai eredu soziolaboralean, nola eragingo duten aztertu behar da; laneko prozesuen aldaketa, industria 4.0n gerta daitekeena teknologia berrien eta haien aplikazioen erabilerrarekin, gero eta leku handiagoa baitute gure lehen sektorean; sektore bat, gero eta gehiago hazten ari den, ezagutza handiagoa duen eta eskaeretan askoz ere zorrotzagoa den biztanleriaren oinarrizko beharrak ase beharko dituena. Horren harira, gizarte justizia lortzeko emakumeen eskaera gero eta handiagoa da, eta horrek are ageriagoan uzten du emakumeen eta gizonen lan baldintzetan dauden aldeak aintzat hartzeko beharra, lehen sektorean eta haren balio katean; izan ere, alde horiek ematen dira ere laneko arriskuen esposizioan eta horiei aurre egiteko moduan.

Askotariko interes taldeen parte hartza ekarri duen produkzio eredu berri eta aldakor honen agerpenaren eta hura eraginkortasunera orientatzeko beharraren aurrean, etengabe sortzen ari diren arriskuak kudeatzeko forma berriak sortu beharko dira, prebentzia egiteko modalitate berriak beharko ditugulako arriskuetara egokitzeko. Gizartearren eta teknologiaren etengabeko aldaketatik eta eboluziotik etorriko den aldaketak beharrezkoa izango du lehen sektorearen eta hari lotutako jarduera osoaren etorkizuneko arriskuen gobernantza proaktiboko sistema bat.

Alderdi horiek guztiekin bat etorri behar dute, aldi berean, Eusko Jaurlaritzaren Gobernantza eta Berrikuntza Publikoko 2020 Plan Estrategikoan (PEGIP 2020) ezarritako premisekin. Plan horretan adierazten denez, Euskal Administrazio publikoak etengabe hobetu eta gizartearen egoera aldakorretara egokitzen behar du, epe luzeko ikuspegi batetik. Administrazioa «Gobernantza Onaren» irizpide berri eta zorrotzen arabera modernizatzea ahalbidetuko duen tresna da PEGIP 2020 Berariaz erantzuten dio XI. legegintzaldiko Gobernu Programaren 62. konpromisoari, zeinak Euskadi Europako eskualde berritzairen gisa finkatu nahi baitu, baita gobernantza publikoaren arloan ere. Estrategia hori konpromiso horrekin lerrokatzen da, administrazio berritzairen bat ez ezik, herritarren partaidetzara ere irekita egongo den administrazio bat eraikitzea, kalitatezko zerbitzu eraginkorrak eta seguruak eskainiko dituena, baita laneko arriskuen prebentzioaren arloan ere eta, jakina, baita gure lehen sektorean eta haren balio katean ere. Horrez gain, administrazioak harreman espazio bat izan behar du, herritar arduratsuen eta euskal gizartearen ongizaterako harrotasunez lan egingo duten zerbitzu publikoko profesionalen

artekoa, eta horrek esan nahi du laneko istripuak eta gaixotasunak murriztu behar direla eta, beraz, lan ingurune seguruak eta osasungarriak sortu behar direla.

Hori erronka berri bat da administrazioetarako eta sektorerako, eta zaila eta paradigmatiko gisa interpretatu badaiteke ere, ilusioa pizten duen erronka bat ere bada, non leihorriak ireki daitezkeen aukera berriein.

Euskadiko Elikaduraren eta Egurraren Balio Katearen Laneko Segurtasun eta Osasunerako Estrategia Sektorial honen tresna malgua izan behar du, eta jarduteko gaitasuna eduki, oraingo egoerari eta agertoki aldakorrei aurre egiteko; gizarte arlo horretarako tresna erabilgarri eta eraginkor bat lortzeko erronka horretan, alde guztien konpromisoa eta laguntza beharko da, etengabeko hobekuntzaren mesedetan. Oinarrizko zutabe bat izan beharko du administrazio esku hartzean, non gizartea jasan ditzakeen arrisku onargarriak zein diren ezarri behar baita, ahaztu gabe lan egin behar dela maila optimoa lortzeko eta baldintza hobeak izango dituzten ingurune soziolaboralak izateko, ingurune osasungarriagoetara iristeko eboluzionatuz. Alde guztien artean koordinatutako eta ezagutzan oinarritutako arriskuen kudeaketa egin behar da, hobekuntzaren ekintza bateratua, sektore produktibo eta jasangarri baten ikuspegi bat gogoan izanda, non segurtasuna eta osasuna gure ustiapenen eta enpresen identitate ikur izango baitira.

Helburu nagusietako bat gure lehen sektorea ezaguna izatea da bere ekarpenengatik eta balio katearen barruan lehiakorra izateagatik, bere jarduerak laneko istripu eta gaixotasunik gabe egiteagatik, ingurune seguruak eta osasungarriak berezkoak izateagatik, eta, gainera, ingurune jasangarriak izateagatik, teknologia, ekipo eta sistema berritzaile, egoki eta parte hartzaileen laguntzaz eta bere arriskuen ezagutzaren kudeaketa integrala eginez, implikatutako eragile eta erakunde guztien lankidetzaz. Lan egiteko modu horrek balioa duen gizarte erreferente bat izan beharko du, segurtasunaren, laneko osasunaren eta jasangarritasunaren arloan, eta hori ezin da sortu estrategia arlo akademiko eta zientifikoetan, hala nola Uda Ikastaroetan, bultzatu gabe, eta balioa eman nahi zaio tresna akademiko horri, estrategia bera dinamizatzeko palanka gisa.

Helburuak

Sektore eta jarduera kritikoen gizarte pertzepzioa hobetzea, laneko segurtasunaren eta osasunaren bidez.

Berrikuntza, ingurune seguruak, osasungarriak eta jasangarriak sortzeko eta hobetzeko tresna gisa.

Erakunde eta sektore osasungarriak garatzea.

Laneko arriskuen prebentzioaren goodwila balio gisa, merkatuetan.

Belaunaldien arteko trukea jasangarritasun palanka gisa, lehen sektorean.

Jarduerak eta adina eta aniztasunaren gobernantza egokia lan ingurunetan.

Gizarte eta demografia joerak: agertoki berriak eta erronka berriak, laneko segurtasun eta osasunaren arloan.

Trakzioa laneko arriskuen prebentziorako oinarrizko elementu gisa, balio kate kritikoetan.

Generoa aintzat hartzearen garrantzia, ingurune osasungarri eta jasangarriean.

Ezagutzaren kudeaketa integrala laneko arriskuen gobernantza baterako: monitorizazio eta zaintza teknologikorako sistemak, behatokiak eta ezagutza sareak.

Segurtasun eta Osasunaren Integrazio Proaktiboa. “0 Ikuspegiak” bidean.

Ikastaroaren laguntzaile espezifikoak

Programa

2022-07-21

08:45 - 09:00	Registro
09:00 - 09:20	Inaugurazio instituzionala. Parte hartzeko ordena: Pedro Antonio Monzón Durán EUSKADIPREBEN - Secretaría Técnica Euskadipreben Bittor Oroz Izagirre Eusko Jaurlaritza-Gobierno Vasco - Viceconsejero de Agricultura, Pesca y Políticas Alimentarias Gobierno Vasco Elena Pérez Barredo Eusko Jaurlaritza-Gobierno Vasco - Viceconsejera de trabajo Gobierno Vasco
09:20 - 09:30	"Entornos Seguros, Saludables y Sostenibles, marco de actuación de Euskadipreben" Pedro Antonio Monzón Durán EUSKADIPREBEN - Secretaría Técnica Euskadipreben
09:30 - 10:20	"Instrumentos Estratégicos en Seguridad y Salud en el Trabajo" Estrategia Vasca de Seguridad y Salud en el Trabajo 2021-2026 José Ignacio Olaizola Nogales OSALAN - Subdirector de Planificación El futuro de la Cadena Alimentaria y la Seguridad y la Salud Laboral y la condicionalidad social de la PAC Alun Jones CIHEAM - Head of International Projects
10:20 - 10:50	Pausa café
10:50 - 11:30	Mahai ingurua: "Reto: un entorno de trabajo saludable, clave de la sostenibilidad generacional" Pilar Santamaría Martínez HAZI - Directora de PAC (Moderatzailea) Alfonso Terreros ARTECARNE Maite Mancisidor Eizaguirre Granja Santa Klara Baserria Maite Corres Manero KONFEKOOP-Confederación de Cooperativas de Euskadi Martín Uriarte FORO RURAL MUNDIAL - Presidente
11:30 - 12:10	"Sistemas de tracción y desarrollo de cadenas con valor social" Sistemas responsables de autocontrol en la industria de los zumos Aintzane Esturo Asociación Internacional de Zumos de Frutas y Verduras. Francia (IFU) - Aintzane Esturo. Technical Director Sistemas de garantía, transparencia y sostenibilidad: buenas prácticas agroalimentarias y aceleradoras de ODS Ignacio Antequera Manchado GLOBALGAP - Team Leader Technical Key Accounts
12:10 - 13:00	"Entorno Seguro, Saludable y Sostenible en un sector singular (3S+1)" Investigación y mejoras en la Prevención de TUFO impulsado por Euskadipreben 2025 Pedro Antonio Monzón Durán EUSKADIPREBEN - Secretaría Técnica EUSKADIPREBEN Valoración del Riesgo por Inhalación de Gases en Industrias Vinícolas

13:00 - 13:40 "Experiencias en el ámbito de las bodegas en Alemania: Estudios sobre prevención de riesgos por TUFO en Alemania"

Felipe Salinas Bonich | Hochschule Geisenheim University - Researcher

---

13:40 - 14:20 Itxiera

Conclusiones y visión de futuro

Lourdes Iscar Reina | OSALAN - Dirección general

Agradecimientos y Cierre del Curso

Jone Miren Fernández Landa | EUSKO JAURLARITZA - GOBIERNO VASCO - Directora de Desarrollo Rural y Litoral y Políticas Europeas

---

Zuzendaritza

Pedro Antonio Monzón Durán

Secretaría técnica EUSKADIPREBEN. AZTI

Grado Universitario en Prevención y Seguridad Integral por la Universidad Autónoma de Barcelona (EPSI). Especialista Universitario en Higiene y Salud Laboral. Especialista Universitario en Ingeniería y Tecnologías del Medioambiente. Técnico Superior en Salud Ambiental. Técnico Superior en Prevención de Riesgos Laborales en las especialidades de Seguridad Laboral, Higiene Industrial y Ergonomía y Psicosociología Aplicada. Trayectoria profesional con puestos de Responsable Técnico de Acreditación de Laboratorios, Responsable de Gestión de Equipos y Activos en AZTI. Secretaría de Planes Sectoriales de Prevención para el Sector Primario de la CAE (Itsaspreben, Nekapreben y Elikapreben), así como participante como experto en Estrategias de Seguridad y Salud Laboral. Actualmente Responsable de Salud y Bienestar de AZTI y componente de la Secretaría Técnica de EuskadiPreben (Estrategia Sectorial de Seguridad y Salud Laboral para la Cadena de Valor Alimentaria y de la Madera de Euskadi 2025).

Irakasleak

Ignacio Antequera Manchado

Maite Corres Manero

KONFEKOOP CONFEDERACIÓN DE COOPERATIVAS DE EUSKADI

Aintzane Esturo

Jone Miren Fernández Landa

Master en Derecho Internacional, Comunitario y Comparado. Univ. de Keele, Reino Unido. Licenciada en Derecho por la Universidad de Deusto. Desde 2019 es Directora de Desarrollo Rural y Litoral y Políticas del Dpto. de Desarrollo Económico, Sostenibilidad y Medio Ambiente del Gobierno Vasco. Desde 2012 hasta 2019 desarrolló su actividad en la Fundación HAZI, dedicada al desarrollo rural, litoral y alimentario, como responsable de Programas Europeos, puesto que anteriormente ocupó en Mendikoi e Itsasmendikoi (1996 – 2012). Es la responsable de impulsar y desarrollar la participación de los agentes económicos y sociales en los Planes y Programas de Desarrollo Rural, así como la ejecución de actuaciones de diversificación de la actividad económica en las zonas rurales y mantener la multifuncionalidad del medio rural. Desde su dirección se fomentan y apoyan las nuevas iniciativas empresariales, la creación, mejora y ampliación de pequeñas y medianas empresas y la generación de

empleo.

Lourdes Iscar Reina

DIRECTORA GENERAL. OSALAN - Instituto Vasco de Seguridad y Salud Laborales FORMACIÓN
Licenciada en Medicina y Cirugía Universidad Autónoma de Madrid (Junio / 1988) § Especialista en Medicina del Trabajo Universidad Complutense de Madrid (Diciembre / 1993) § Master en Prevención de Riesgos Laborales, especialidad en Seguridad Laboral (1998) § Master en Prevención de Riesgos Laborales, especialidad en Ergonomía y Psicosociología Aplicada (1998) § Master en Prevención de Riesgos Laborales, especialidad en Higiene Industrial (2003) § Otra titulación: Auditora en Prevención de Riesgos Laborales, Calidad y Medio Ambiente (1999) CARRERA PROFESIONAL § Responsable de la Unidad de Salud Laboral (OSALAN) (2018 - 02/2020) § Médica del Trabajo en la Unidad de Salud Laboral (OSALAN) (2011 - 2018) § Responsable del Servicio de Prevención del grupo a nivel nacional (GRUPO CARREFOUR) (2004 - 2011) § Responsable de Vigilancia de la Salud (GRUPO CARREFOUR) (2000 - 2004) § Médica del trabajo en empresas

Alun Jones

Alun ha trabajado durante más de 25 años a nivel europeo e internacional en seguridad y salud laboral, seguridad alimentaria y pública, agricultura y desarrollo rural. De 1997 a 2005, fue responsable en la EU-OSHA liderando la cooperación con las instituciones europeas e implementando muchas de sus actividades de comunicación. Fue el autor principal del informe EU-OSHA sobre SST en la agricultura y la silvicultura (2020). Ha dirigido departamentos de comunicación de alto nivel en la ONU y la UE implementando iniciativas de concienciación mundial relacionadas con la salud, el VIH/SIDA, la trata de personas y los delitos contra la vida silvestre. Durante más de 3 años en la EFSA, fue responsable de temas de comunicación de riesgos sobre seguridad alimentaria, bienestar animal, pesticidas y OGM. Actualmente dirige las actividades de investigación y cooperación de CIHEAM Zaragoza, una organización mediterránea internacional que se centra en la cooperación en agricultura y desarrollo rural.

Maite Mancisidor Eizaguirre

José Ignacio Olaizola Nogales

Licenciado en Medicina y Cirugía Especialista en Medicina del Trabajo Máster en Salud Pública Técnico Superior en Prevención de Riesgos Laborales, en Seguridad, Higiene y Ergonomía y Psicosociología Responsable de la Unidad de Salud Laboral de OSALAN

Carmen Victoria Rojas Moreno

Alfonso Terreros

Martín Uriarte

Felipe Salinas Bonich

Pilar Santamaría Martínez

Ingeniera Agrónoma por la Universidad Politécnica de Madrid. He desarrollado la mayor parte de mi trayectoria profesional ligada al Sector Agrario Vasco. En colaboración con los Centros de Gestión desarrollé el diseño del sistema de asesoramiento en Gestión Técnico-Económica para explotaciones agrarias. Primero en IKT y después en HAZI he sido responsable del desarrollo de las Estadísticas del ámbito de las cadenas de valor de la alimentación y la madera así como del medio rural en colaboración con el Órgano estadístico departamental, y durante 5 años responsable del área de Marcas y Mercados. Entre 2009 y 2013 fuí Directora de Agricultura y Ganadería y Directora del Organismo Pagador del País Vasco. Durante este periodo dirigí los trabajos que culminaron en la redacción de la Ley del Estatuto de las Mujeres Agricultoras que sería aprobada en 2015. En la actualidad dirijo el departamento de PAC y Servicios Institucionales de HAZI y participo en la Secretaría Técnica de EuskadiPreben

Matrikula prezioak

AURREZ AURRE

2022-07-21 ARTE

Orokorra	45,00 EUR
<u>Matrikula murritzua orokorra</u>	38,00 EUR
<u>Matrikula exentzioa</u>	32,00 EUR

ONLINE ZUZENEAN

2022-07-21 ARTE

Orokorra	45,00 EUR
<u>Matrikula murritzua orokorra</u>	38,00 EUR
<u>Matrikula exentzioa</u>	32,00 EUR

Kokalekua

Miramar Jauregia

Mirakontxa pasealekua 48, 20007 Donostia

Gipuzkoa